

Is interactief werken een optie?

01-Is interactie zinvol?

- Is er beleidsruimte?
  - Spreekt het onderwerp voldoende aan?
  - Weten anderen er veel van of hebben zij cruciale middelen?
  - Willen anderen deelnemen en verantwoordelijkheid dragen?
  - Is er voldoende doorlooptijd?
  - Hechten college en raad er waarde aan?
- Formuleer scherp wat je met de interactie wilt bereiken*.
- _____ ☐

02-Formuleer een aansprekende startvraag

- Is de vraag actief en open genoeg?
  - Appelleert de vraag voldoende?
  - Is de vraag concreet en afgebakend genoeg?
- _____ ☐

03-Wie zijn er betrokken? Wat speelt er?

- Maak een analyse van de doelgroepen en hun belangen*. Betrek de wijkmanager, wijkbeheerder en anderen met langdurige relaties in het gebied.
  - Zorg dat je eindgebruikers en tegengeluiden hoort.
  - Hoe loopt de communicatie tussen de actoren, officieel en over de mierenpaadjes*?
  - Wat speelt er nog meer? Lopen er meer projecten? Van andere partijen? Is er oud zeer?
- _____ ☐

Welk procesontwerp?

05-Definieer scherp wie je wilt betrekken

- Hoe krijg je grote diversiteit van deelnemers? Gebruik meer strategieën*.
  - Wat kun je allemaal doen om ze te mobiliseren? Steek daar véél energie in.
- _____ ☐

04-Verken de beleidsruimte

- Wat zijn de kaders (wet, besluiten, financiën, juridisch, opvattingen)? Laat die zo nodig van tevoren vaststellen door college of raad.
  - Hoe verzamel je de kaders van andere partijen?
  - Hoe kom je tot gezamenlijke kaders?
- _____ ☐

Ga je interactief werken? Op welk niveau?

06-Bepaal het niveau van zeggenschap en verantwoordelijkheid*

- Deventer hanteert vijf niveaus: informeren, raadplegen, adviseren, samenwerken en beslissen**.
- Zoek voor de deelnemers de balans op de ladder. Dit kan voor verschillende doelgroepen anders zijn en ook per beleidsfase verschillen. Kun je afspraken maken met de deelnemers over hun verantwoordelijkheid in het proces?
  - Zoek ook voor de eigen organisatie de balans tussen input en resultaat. Zo hoog mogelijk op de ladder is geen doel op zich.
- _____ ☐

07-Laet college en raad het interactieniveau vaststellen

- Bedenk goed door wie en hoe de besluiten genomen gaan worden*.
  - Neem in je plan van aanpak of startnotitie (de BenW nota, raadsvoorstel en Deventer A4-tje) een besluit op over het niveau van interactie, de beleidsruimte, de doelgroepen en hoe en door wie het uiteindelijke besluit genomen wordt.
- _____ ☐

08-Maak een interactie- en communicatieplan

- Bedenk welk procesontwerp en welke werkvormen en communicatiemiddelen passen bij je eerdere keuzes. Als je de wijken in wilt, overleg met de wijkaanpak.
  - Wees helder naar de deelnemers: wat is de beleidsruimte en het niveau van interactie, wat gebeurt er met hun inbreng, wie neemt het besluit en wanneer.
  - Besteed veel tijd aan het mobiliseren van je doelgroepen.
  - Schenk veel aandacht aan terugkoppeling naar de deelnemers.
  - Benut de langlopende contacten van collega's zorgvuldig.
  - Interne communicatie krijgt ook een plek in de planning.
  - Bespreek de aanpak en zijn rol hierin met de portefeuillehouder.
- _____ ☐

09-Organiseer, monitor en denk vooruit

- Interactieprocessen zijn vaak arbeidsintensief. Plan het in. Neem de kosten voor communicatie en interactie op in de projectbegroting. Houd tijdens de uitvoering vinger aan de pols. Herhaal de krachtenveld-analyse regelmatig. Houd de omgeving en de issues goed in beeld. Denk vooruit: wat is hierna nodig. Handel integer*.
- _____ ☐

10-Evalueer

- Tussentijds en aan het eind. Wat ging goed, wat kon beter. Deel de resultaten van de evaluatie met collega's en college.
- _____ ☐

* Op de intranetsite Interactief Werken vind je hier meer over.

** Zie de interactieladder: evenwicht tussen verantwoordelijkheid en zeggenschap.

Interactieladder: evenwicht tussen verantwoordelijkheid* en zeggenschap

Hoeveel verantwoordelijkheid willen inwoners, bedrijven of organisaties nemen voor het samen zoeken naar realiseerbare oplossingen? En voor het voeren van het gesprek hierover met hun achterban of buurt? Verken en bespreek dat met ze. Want

dat is één van de belangrijke factoren om af te wegen hoeveel zeggenschap past bij jouw project. De Deventer interactieladder heeft vijf niveaus van zeggenschap. De verantwoordelijkheidskant maakt inzichtelijk welke verantwoordelijkheden hierbij passen.

Verantwoordelijkheid

Beslissen

Deelnemers nemen de verantwoordelijkheid om realiseerbare plannen te ontwikkelen binnen van tevoren vastgestelde kaders. Zij zoeken de samenwerking. Zij nemen het op zich om het plan aan een brede groep anderen te presenteren, te bespreken op gewenstheid en de opvattingen van die brede groep anderen te verwerken. Ze zijn verantwoordelijk voor het organiseren van aantoonbaar draagvlak voor de plannen.

Samenwerken

Deelnemers zijn bereid om er met andere partijen en inwoners samen uit te komen. Ze gaan actief bezig met het uitwerken van voorstellen. Ze willen verantwoordelijkheid dragen voor het ontwikkelen van reële oplossingen, die binnen de randvoorwaarden passen. Ze committeren zich aan het actief voeren van de dialoog met de achterban of buurt. Ze checken of de achterban of buurt de door hun voorgestelde oplossing wenselijk vindt.

Adviseren

Deelnemers geven hun mening over het project, de voorstellen, de buurt et cetera. Ze geven tips hoe het beter kan. Ze geven ook aan wat hun voorkeur heeft. Ze zijn bereid om samen naar oplossingen te zoeken. Ze zijn verantwoordelijk voor het uitwisselen van kennis en voorgestelde oplossingen met hun achterban of buurt. De resultaten hiervan brengen zij weer in het interactieve proces.

Raadplegen

Deelnemers geven hun mening over het project, de voorstellen, de buurt et cetera. Zij geven tips hoe het beter kan. Ze delen hun opvattingen en inzichten met hun achterban of buurt.

Informeren

Deelnemers ontvangen informatie en stellen vragen. Zij hoeven hierover niet met anderen te overleggen.

*Gebaseerd op verantwoordelijkheidsladder van Joop Hofman

Zeggenschap

Beslissen

College en raad laten de ontwikkeling van beleid over aan de betrokkenen. Voorafgaand hebben we de randvoorwaarden zeer helder uiteengezet. De deelnemer wordt door ons geadviseerd over de ambtelijke mogelijkheden – en onmogelijkheden. Als voldaan is aan de randvoorwaarden nemen college en raad de aangedragen oplossing over.

Samenwerken

College, raad en betrokken komen samen een agenda en de randvoorwaarden overeen. We gaan samen met betrokkenen op zoek naar een oplossing. We werken op basis van gelijkwaardigheid. College en raad nemen de aangedragen oplossing over. Doen ze dit niet, dan is dat om zwaarwegende redenen. Uiteraard informeren we de betrokkenen dan zorgvuldig.

Adviseren

College en raad bepalen de agenda, maar inwoners en betrokkenen krijgen alle gelegenheid om oplossingsrichtingen en initiatieven aan te dragen. Hun meningen en ideeën spelen een grote rol bij de ontwikkeling van een plan of beleid. Wij wegen het advies mee in het besluit. College en raad wijken alleen beargumenteerd af van het advies. Uiteraard informeren we de betrokkenen dan zorgvuldig.

Raadplegen

College en raad bepalen zelf de agenda. We zien betrokkenen als gesprekspartner bij de ontwikkeling van plannen en beleid. Er is ruimte om meningen, ervaringen, nieuwe ideeën en opvattingen te laten horen. Wij gebruiken deze zoveel mogelijk voor het plan of het beleid. College en raad besluiten. We houden inwoners goed op de hoogte van het proces en laten hen weten hoe hun inbreng is meegewogen.

Informeren

College en raad bepalen zelf de agenda en het plan of beleid. We houden betrokkenen goed op de hoogte. Om dit goed te doen verdiepen we ons in hun informatiebehoefte. Naast de gebruikelijke inspraakregeling, hebben betrokkenen geen inbreng.

